

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentháromság-ter) 4. Telefonszám: Reggelről este kilenc óráig 252, este 20 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei. Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerinti.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami hatásviselek és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZOMBAT / FEBRUÁR 25

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 45 SZÁM

MEGALAKUL A JUGOSZLAV KORMÁNY. Belgrádból jelentik: Vučković és Davidović között létrejött a teljes megegyezés és így a kormány megalakításának nincsen semmi akadálya. Az új kabinetben külügyminiszter Marinković, igazságügyminiszter a radikális Vučković, építésügyi miniszter Marković Péra, népjóléti miniszter Radović és unifikációs miniszter Sumenković lesz. A többi tisztséget a következőképpen töltötték be: pénzügy Marković Bogdán, földreform Andrić, mezőgazdaság Stanković, kultusz Simonović, közlekedés Milošević, postaügy Kocić, közegészségügy Popović, erdő és bányászati ügy Milović, kereskedelem Spaho, hadügy Hadzović. Az új kormány tegnap délután letette az esküt.

DRÁGA MOZDONYJAVÍTÁSOK.

Bukarestből jelentik: A parlament elé terjesztették az államvasutak és a vasúti anyagokat szállító román-francia társaság között még 1926-ban létrejött szerződés revíziójáról szóló törvényjavaslatot. A javaslattal kapcsolatban a Carentul érles támadást intéz a közlekedésügyi miniszter ellen, mert az eredeti szerződés szerint az államvasutak a francia társaságnál évente százszusz mozdonyt javítanak ki és az ár 1935-ig, tehát tizenöt évre megállapítást is nyert. Az új javaslat módosítani kívánja a régi szerződést, olyképpen, hogy évente a társaság csak ötven mozdonyt javítson ki, de ezzel szemben az ötven mozdony javításának a költségei ugyanannyit tennének ki, mint a százszusz mozdonyé.

TÁMADJAK MAGYARORSZÁGOT ÉS A NÉPSZÖVETSÉGET. Párisból jelentik: A francia lapok folytatják a Magyarország elleni támadásaikat a szentgotthárdi hadianyag ügyében. A Journal azt írja, hogy a bűnjelek megsemmisítésénél lehetetlen elképzelni a bűnösség beismerését. Ha nem történik szigorú közbelépés, akkor az ügyet teljesen elsimítják. Ha Magyarország ebből a kalandból nagyobb kár nélkül kilábal, akkor hebizonyosodik, hogy a fegyveresepedés ellenőrzése közönséges szemfényvesztés. A National azt írja, hogy a megtorlásnak el kell érnie azokat a büntetéseket is, akik Magyarország mögött állnak. A Népszövetségnek erre az inzultusra erőlyesen kell válaszolnia, mert különben örökké tekintély nélkül és tehetetlen testület marad.

A VILÁG LEGNAGYOBB TRÖSZTJE. Berlinből jelentik: Az európai acélkartel, amelynek tagjai Németország, Franciaország, Belgium, Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia és Luxemburg, tárgyalásokat folytat a legnagyobb amerikai acéltröszttel, a Steel Corporationnal. A tárgyalásoknak az a célja, hogy ez a két nagy tröszt egyesüljön. Ha a tárgyalásoknak eredménye lesz, úgy a világ legnagyobb trösztje még a tél folyamán megalakul.

Kétszer pofonvágta a bíró előtt ellenfelét

Budapest, február 24.

Tegnap a budapesti törvényszék egyik tárgyalásán példátlan botrány történt. Strasser ügyvéd keresetet adott be Báthory cégjegyző ellen, akitől többszáz millió koronát követelt. Az ügyvéd a polgári kereseten kívül bünvádi eljárást indított Báthory ellen. A bíróság a polgári perben tegnapra tűzte ki a tárgyalást. A kihallgatás során Strasser és Báthory vitába keztek egymással és a legizléstelenebb, legdurvább szavakat használták egymással szemben.

Az elnök többször rendreutasította őket, azonban mindez nem használt. Báthory magánkiáltással kiáltotta:

— Kérek elégtételt a törvényszéki elnöktől azokért a sértésekért, melyekkel engem Strasser illet.

Az elnök rendreutasította Báthoryt, mire ez újból ordított:

— Ha nem kapok elégtételt, hát magam szerzek magamnak elégtételt és pedig mindjárt!

Ezzel nekiugrott Strassernek és kétszer pofonvágta. Strasser bottal védekezett az ütések ellen. A két

peres fél irgalmatlanul összeverekedett egymással és hanyat zuhantak a padok közé. Több ügyvéd igyekezett őket elválasztani, de elvakultságukban és dühükben azokat is ütlegették. Végre az elnök csak úgy tudta a rendet helyreállítani, hogy fogházőröket hivatott, akik a verekedőket kivitték. Strasser a folyosón az igaztosságiól és a kapott veréstől elájult. A törvényszék az esetről jegyzőkönyvet vett fel és a verekedők ellen megindítja az eljárást.

Nedeanu nem megy még mindig az adófelelbezési tárgyalásokra, amely ügyekben évekig késik a döntés

Temesvár, febr. 24.

Hangos a temesvári pénzügyigazgatóság folyósója. Iparosok, kereskedők, honok alatt szorongatják az üzleti könyveket és vitatkoznak, beszélgetnek egymással. Tekintetük az adókiadó bizottság szobájára felé irányul, ahonnan öt-tíz percenként jön ki egy-egy ismerősük, aki már tulesett a kivetésen. Érdeklődő tekintetek irányulnak feléje. Egy kézlegyintés és utána a megszokott válasz:

— Ugy maradt minden, ahogyan volt. A tavalyi adóból egy banit sem engedtek. Honnan fogom megfizetni, az isten tudja.

Mert, amíg a felelbezés, vagy a panasz tárgyalására sor kerül, addig akárhonnán is fizetni kell a kirótt adót.

— Még a tavalyi panaszomat sem intézték el, vajjon mikor kerülhet sor az ideire — szolt közbe az egyik adózó.

Az adókiadás labirintusában ugyanis egészen szokatlan rendszert tanultunk megismerni Temesvárott. Hogy magára a panaszra reátérhesünk, ismerni kell az adókiadás technikáját.

Az adókiadó bizottság megállapítja az adót. A megállapítás ellen úgy az adózó félnek, mint a kincstár képviselőjének jogában áll a pénzügyigazgatóság mellett működő felelbezési bizottsághoz fordulni.

A felelbezési bizottság döntése ellen a harmadik és utolsó forum a törvényszék, illetve a temesvári ítélőtábla. A törvényszék elé azok a panaszok kerülnek, amelyeknél az adóalap a száz-

ezer leit nem haladja meg, a táblához pedig a százezer lei alapot meghaladó adókiadások ellen benyújtott panaszok tartoznak. Miután a felelbezési bizottság is meghozta döntését, az adózó megszerkeszti panaszát és pedig záros határidőn belül, mert ellenkező esetben elveszti minden jogát. A dolog természete, de a törvény intenciója is azt diktálja, hogy a temesvári pénzügyigazgatóság a legrövidebb időn belül dolgozza fel a beérkezett panaszokat és azokat a törvényszékhez, vagy az ítélőtáblához továbbítsa, amely tárgyalást tűz ki. A bíróságnak, nagyarányú elfoglaltsága ellenére, azokban az ügyekben, amelyek eddig eljutottak hozzá, rövid terminusokat tűz ki.

Azonban a temesvári pénzügyigazgatóságon most, amikor már az 1928. évre vetik ki az adókat és amikor az 1927. évre régen be is fizették a kivetett adót, a tavalyi adókiadások ellen beadott panaszok jórésze még mindig elintézetlenül hever.

és még nem küldötték át az illetékes bírói fórumnak ítékezés végett. Egy temesvári ügyvéddel beszélgettünk erről a helyzetről, aki keserűen jegyezte meg:

— Hiába minden, többször voltam már panaszkodni, használtam erőlyes és kéré hangot. Tény az, hogy most, 1928 február vége felé sem került még ügyfelem felelbezése a táblához. Hogy mi az oka ennek, nem tudom. Pedig elintézhetnék, hiszen az adótörvény értelmében befizettem már az adót és ha esetleg leszallítják, úgy az 1928. évi adó javára írják.

Ez a helyzet mindenre élénk fényt vet. A temesvári pénzügyigazgatóságon nem sokat törődnek a közönség érdekeivel. Hogy mennyire nem veszik figyelembe a felülről jövő utasítást sem, azt meg a következő kijelentés világítja meg:

— Már a pénzügyminiszteriumban is közbenjártam, adjanak utasítást hogy juttassák el a temesvári panaszokat a táblához, a rendelet elismert, de az eredmény az, hogy még ma is a pénzügyigazgatóságon fekszenek az iratok.

Amerre az ember jár, mindenütt panasz. És ebben a panaszáradaiban nincsen nemzetiségi különbség. A román, a magyar, a német, a szerb egyformán érzi a súlyos helyzetet.

Amióta Nedeanu pénzügyigazgatónak az a kellemetlen incidens volt Popescu törvényszéki tanácselnökkel, amely miatt az ügyesség hivatali mulasztás címén eljárást indított a pénzügyigazgató ellen, az utóbbi egyáltalában nem jelenik meg az adófelelbezési tárgyalásokon. A pénzügyigazgatóságot azóta Bateala pénzügyigazgatóhelyettes képviseli.

CSALÓ PARISI BANK. Párisból jelentik: A lapok óriási pénzügyi botrányról írnak. Hír szerint maga Poincaré jelentett föl adócsalás miatt egy nagy párisi bankot. A bank ugyanis huszonöt százalékos külföldi kötvényszelvényeket csempészett ki külföldre és azokat beváltásra külföldi bankoknál mutatta be. Ezáltal megtakarították a francia szelvényadót.

Szaporodnak a veszettségek Temesvárott, de a tervezett Pasteur-intézet létesítéséről mindenki megfélekedezik

Temesvár, febr. 24.

Temesvár városa már évek előtt mozgalmat indított, hogy Pasteur-intézetet kapjon. A legközelebbi Pasteur-intézet Kolozsvárott van. Mindenkinél, akit veszett, vagy veszettséggel gyanús kutya megmarta, Kolozsvárra kell utaznia. Ez nemcsak nagy költséggel, hanem sok idővesztéssel jár. A bántásnak azért is kellemetlen ez, mert azalatt az idő alatt, amíg Kolozsvárra egy-két hét alatt keresztül az oltásokat kapják a Pasteur-intézetben, itthon nem folytathatják foglalkozásukat, holott ebben nem volna akadályozva, ha Temesvárott volna ilyen intézet.

A város mozgalmának egy esztendő előtt meglett végre a kívánt eredménye. A kormány hozzájárult ahhoz, hogy Temesvárott Pasteur-intézet létesüljön.

Nemcsak azért engedélyezték ezt, hogy a Bántáson segítsenek vele, hanem azért is, hogy a kolozsvári Pasteur-intézetet tehermentesítsék.

A Pasteur-intézet épületéről a városnak kell gondoskodni az engedély szerint, viszont annak felszerelését a közegészségügyi miniszterium adja. A temesvári városházán ismételtelen kijelentették, hogy az épület 1927 őszére elkészül, annál is inkább, mert hiszen nem új épület emeléséről, hanem csak egy meglévő ház átalakításáról van szó.

Elmúlt azonban 1927 ősz és az épület nem lett meg. Még most sincsen meg. Az igazság kedvéért meg kell állapítani, hogy hozzá sem fogtak az átalakítási munkálatokhoz.

És ha majd meg is kezdik a munkát, ki tudja, hogy az mikor lesz meg. Hiszen, ha a temesvári városi építkezések tempóját nézzük, akkor még évek telhetnek bele, amíg meglesz a Pasteur-intézet épülete. A kereskedelmi iskolát hat évig építették és még most sincsen készen. Legalább is kívülről nem adták rá a vakolatruhát. A színház a tervezett nyolc hónap helyett négy esztendőig épült. Hát hogyan lehetne remélni, hogy éppen a Pasteur-intézet készüljön el pár rövid hónap alatt!

De ha a múltban nagy szükség volt erre az intézetre, annál inkább szükség van rája most. A veszett kutyák száma és ennek következtében a marások mennyisége is ijesztő módon szaporodik Temesvárott. A városban rengeteg kóbor kutya kuncsorog. Lelkellen emberek csakhogy ne kelljen ebadót fizetni, egyszerűen kiverik kutyáikat az utcára. Ezek aztán éhen kóborolnak, sehhol nincsen maradásuk, mindenki üti-rugja őket. Nem egy megvész közülük és megmarta társait is. Soha annyi ebmarás nem volt Temesvárott, mint mostanában. Ennek növekedését mi sem illusztrálja jobban, mint az a tény, hogy

amíg az elmúlt évben Temesvárról mindössze negyvennyolc embert küldtek Kolozsvárra a Pasteur-intézetbe, 1928 januárjában máris harminckét egyén jelentkezett és kérte Kolozsvárra való küldését.

Csakhogy ezzel a Kolozsvára való küldéssel egy kis baj van ám. Azelőtt az ilyen egyének az állatorvosi hivatalból nyílt parancsot kaptak, amelynek alapján a vasutat a megmárt ember — kiskorunál a kisért is — ingyen utazhatott oda-vissza. Csakhogy azóta a vasuti vezérigazgatóság kiadta a jelszót, hogy takarékoskodni kell, mert a vasutnak nagy deficitje van. A takarékoskodás egyik módja az is,

hogy január elsejétől kezdve a Pasteur-intézetbe utalt egyéneket nem szállítják többé ingyen. Azzal nem törődnek, hogy az egész világon ingyen utaznak az ilyen emberek, akiknek elég baj az is, hogy a Pasteur-kezelés alatt nem keresnek és fentartásukról is maguknak kell gondoskodniuk. Januárban a városi állatorvosi hivatal azt a módszert követte, hogy ha valaki jelentkezett orvosi bizonyítvánnyal, amely szerint veszett eb harapta meg és a Pasteur-intézetbe kell menni, annak utiköltségre adtak a városi pénztár terhére ezer lejt. Azonban,

amikor látták, hogy olyan tömegesen jelentkeznek — egyetlen hónapban harmincketten és azóta már februárban is husznál többen — igyekeztek az embereket rábeszélni, hogy az utiköltséget fedezék a sajátjukból.

Némelyek ebbe bele is egyeztek. Tizenketten azonban olyan szegények voltak, hogy a város kénytelen volt nekik kiadni az ezer lejes utazási segélyt. Huszat sikerült rábírní, hogy a saját pénzükhöz utazzanak Kolozsvárra. De kérdés, hogy később nem gondolták-e ezt meg és idehaza maradtak. Nagyon könnyen megtörténhetik, hogy ezeken idővel kitör a rettentő

veszettség és kínos halállal mulnak ki.

Ki lesz felelős ezekért az emberéletekért? A vasut, amely nem szállította őket ingyen Kolozsvárra, vagy pedig a város, amely nem adta meg nekik az ezer lejt, hogy Kolozsvárra utazzanak?

Azonban nem lehet ellenőrizni azt sem, hogy azok elutaztak-e Kolozsvárra, akik az ezer lejt az utazásra megkapták. Mert a Pasteur-intézet nem küld értesítést a városnak arról, hogy milyen temesvári lakosokat kezel. Igaz, hogy egyetlen városnak, vagy községnek sem küldenek ilyen értesítést, miért lenne éppen Temesvár a kivétel?

Annyi bizonyos, hogyha Temesvárott már meg volna a Pasteur-intézet, akkor a városnak nem kellene a fejét törnie rája, hogy honnan teremti elő a sok megmárt ember utiköltségét. És nem kellene aggódni azon sem, hogy akár kaptak a veszett ebektől megharapott emberek utiköltségét, akár nem: elmentek-e magukat kezelteni és ennek elmulasztása következtében nem tör-e majd ki rajtuk a veszettség. Pedig, miként ekkünk más helyén már kimutattuk, a veszett kutyák száma ijesztően szaporodik a városban. Ebből pedig még nagy bajok lehetnek.

Végleg bezárták a nagyváradai premontrei gimnáziumot, melynek panaszát a semmitől is ugyan csak elutasította

Bukarest, február 24.

A közoktatásügyi miniszterium még 1923. év január tizenhétedikén a nagyváradai lakosság legnagyobb meglepetésére bezáratta a premontrei rend által fenntartott nagyváradai gimnáziumot. A váratlan rendelkezés a tanulókat kényszerítette, hogy a tanév derekán az állami gimnáziumba beiratkozzanak. A rendelet után akció indult meg, de a miniszteriumot nem sikerült más álláspont elfogadására bírni és az iskola továbbra is zárva maradt. Az intézet bezárásában az volt a feltűnő, hogy a közoktatásügyi miniszter rendeletét az akkor

még érvényben volt 1883. évi magyar iskolatörvény ama sz. kaszára alapította, amely szerint a közoktatásügyi kormányzat joga van olyan felekezeti iskolát bezárni, amely hazafiatal magatartást tanúsít és az országnak kárára van. Mikor a premontrei rend látta, hogy a miniszter nem képes szándéka megváltoztatására bírni, a legfelső semmitől is fordult panaszával. A semmitől is tegnap tárgyalta az ügyet, a premontrei rend panaszát elutasította és végleg jóváhagyta a közoktatásügyi miniszternek az iskolát bezáró rendeletét.

Az ország erejéből akarja Brătianu megvalósítani a stabilizálást, ha nem sikerül a kölcsön

Bukarest, február 24.

Kiriacescu Oszkár, a Banca Nationala alkormányzója, akinek amerikai utjáról már itünk, tegnap Bukarestből a Szimp.onnal külföldre utazott. Az alkormányzó utközben sehohsem folytat tárgyalásokat, hanem valamelyik francia kikötőben hajóra száll és Amerikába hajózik. A legújabb bukaresti híradások szerint a Banca Nationala alkormányzójának amerikai utazása tisztára informatív jellegű és csupán azt van hivatva tárgyalásai során elérni, hogy a lei stabilizálására irányuló kölcsön ese-

tében az amerikai piac ne foglaljon el tartózkodó álláspontot. Másik híradás szerint szó lehet arról is, hogy a francia nemzeti bank támogatása mellett Brătianu Vintila miniszterelnök, amennyiben a külföldi kölcsöntárgyalások nem járnának kellő sikerrel, úgy az ország saját pénzügyi erejéből viszi keresztül a stabilizálást, minden külföldi kölcsön mellőzésével. A miniszterelnök ezen terve azonban csak a francia választások után kerülhet kivitelre. Ebben az esetben Monnet francia bankár, aki huzamosabb időt töltött Bukarest-

ben és több ízben tárgyalt a miniszterelnökkel is a stabilizálásra vonatkozólag, mint a francia nemzeti bank megbízottja delegálást kapna a Banca Nationalához és ellenőrizné a lei stabilizálásának technikai keresztülvitelét.

A szemetes ládaba

dobta titokban született gyermeke holttestét

Temesvár, február 24.

Három hét előtt — miként azt annak idején megirtuk — a városi szemétfuvarozó vállalat kocsisai a szemétkocsi csomagot találtak. Felbontották és abban legnagyobb meglepetésükre egy leánycsecsemő hullája volt. A vizsgálat megindult és egyelőre csak azt tudták megállapítani, hogy a picit hullát a szemetes kocsin hozták a szemétkocsi telepre. Azonban hogy a csomag hol került bele a kocsi-ba, azt nem lehetett még kideríteni. Valamennyi rendőrkormányzó emberei folytatták a nyomozást, amíg most végre Mac ersebetvárosi rendőrkormányzósnak sikerült az ügyre világosságot deríteni és megállapítani, hogy ki volt a csecsemő anyja. A rendőrségre kísérte Muntean Livia tizennyolc esztendőös varrónőt, aki az Árok utca 7. szám alatt lakik szülőinél. A leány elmondta, hogy egy fiatalemberrel volt viszonya és hét hónap előtt áldott állapotba került. Állapotát titkolta szülői előtt, mert attól tartott, hogy elzavarják a háztól. Február harmadikán történt, hogy amikor szülői nem voltak otthon, egyszerre heves fájdalmak lepték el. Megszülette a világra. A holttestet becsomagolta papírba és este elvitte a háztól. Nem tudta, mit kezdjen vele és az Arok-utca sarkán levő utcai szemetesládába tette. A rendőrség a leány kihallgatásáról felveit jegyzőkönyvet áttette az ügyészséghez, amely most tovább nyomoz abban az irányban, hogy az ujszülött lényeg holtan született-e, vagy pedig az anyja megfojtotta.

Könnyű

foglalkozást nők és férfiak, találhatnak rokkantak is.

Jelentkezhetni a Helicon-nyomda portásánál naponta reggel hat órától nyolcig

Ha szép akar lenni,

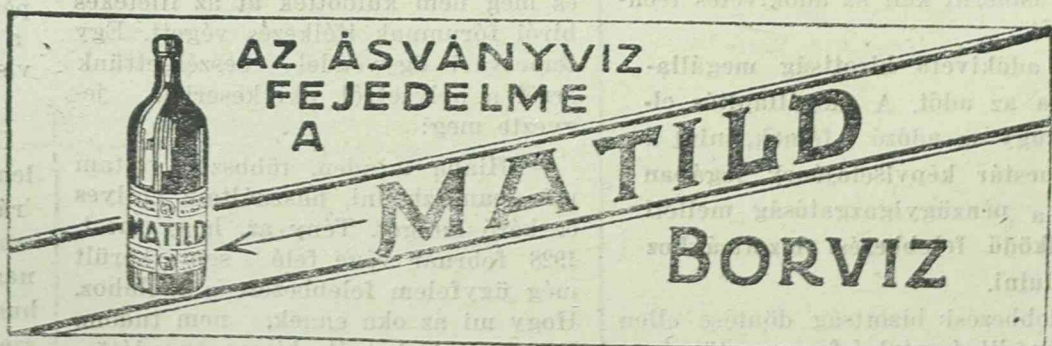
használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompuddert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-ter.

ÜZEMBŐVITÉS!

Temesvárott eddig még nem létező speciális szeméty-és leheriaívonók szerelő-és javító műhelye EICHERT-féle vízvezeték vállalatnál, Janóherceg-u. 6.

Elvállal mindennemű villamosági munkálatokat helyben és vidéken. Telepek építést, utórok-dinamók szerelést, járást, tek. rcselést. Akku. utórok szerelése és javítása, speciális kapcsolótáblák készítése, autom. társzülék-k szerelése és javítása, rádiók, telefontok csengők szerelése, más gépek trétek javítása. Külföldi ázak smerettel bírók és az általam végzett munkálatokért a legm. sz. b. b. n. o. g. a. n. t. k. e. t. e. g. a. r. a. n. t. i. a. l. l. o. m. / Szive, portfogást kér

BUZÁS ISTVAN
elektrotechnikus // Lifték karbantartását vállalom!

Nagymarányu kémkedés vádját emelték egy temesi földbirtokos ellen hamisított levelek segítségével

Temesvár, február 24.

Falusi tekintélyek haborusága születte az a bunper, amelynek izgalmas, forrásokban gazdag tárgyalása tegnap ment vége a temesvári törvényszék Popescu-Gabriel tanácsa előtt. A vádirat szerint Crucin Horác Obessenyői jegyző és Velosov Vince dr. Obessenyői földbirtokos közt már nuzamosabb idő óta feszült viszony uralkodott. Aligado események és perlekedések voltak közöttük. Crucin azért bosszút akart állani — mondja a vádirat — és Popescu Milos csanádi határrendőrségi főnök, valamint Haimalász Ferenc községi írnok segítségével kémkedés vádját akarta rábizonyítani Velosovra.

Ezt úgy eszelték ki, hogy Popescu segítségével levelezésbe kezdtek Szvank kapitánnyal, a szegedi nyomozó osztály főnökével Velosov nevében és ugyancsak Szvank nevében válaszoltak is.

A levelek természetesen Obessenyőn íródtak, de azokat Popescu emberei révén Magyarországon adatta fel. Amikor már bizonyíték volt a kezükben, házkutatást tartottak Velosovnál és megtalálták a kompromitáló irásokat. Az esetről Popescu, aki a vádirat szerint tudta, hogy az egész kémkedési ügy csak kitalálás, jegyzőkönyveket vett föl és az esetet fölöttes hatóságának jelentve, azt nagyszabású kémkedésnek állította be. Az eljárás során azonban Velosov ártatlansága kiderült. Az ügyészség erre Popescu Milos ellen közokirathamisítás miatt emelt vádat. Crucin Horác felbujtó és bűnségéd, Haimalász pedig szintén mint bűnségéd szerepelt a vádiratban. Ebben az ügyben tegnap volt a főtárgyalás a temesvári törvényszék előtt. A vádlottak kihallgatásuk során tagadták a terhükre rótt bűncselekményt.

Popescu azzal védekezett, hogy mint a határon szolgálatot teljesítő rendőrtiszt kétszeres éberséggel ügyelt a rendre és elődjétől olyan listát vett át, amelyben Velosov gyanus emberként szerepelt.

Ő csak a kötelességét teljesítette és hamis adatokat nem vett a jegyzőkönyvbe. Crucin és Haimalász ugyan csak ártatlanságukat hangoztatták. Több tanut hallgattak ki, közöttük Mare János volt határrendőrségi detektív, aki a vád koronatanuja volt. Mare hangsúlyozta, hogy neki is adott át Popescu levelet, amely Velosov nevére volt címezve azzal, hogy azt adassa föl Szegeden. Neki az eset már akkor feltűnt, hogy vajjon miért kell a Velosovnak szóló levelet Magyarországon feladni. Mare kihallgatásánál összeszólalkozás támadt az ügyész és a védő között. Radulescu ügyész kérdést akart intézni a tanuhoz, de Brudariu Adrian védő úgy találta, hogy a kérdés a vádbeszéd anyagához tartozik és ezért közbeszölt. Radulescu erre a következőket válaszolta:

— Kérem a védő urat, ne zavarjon közbeszólásával, nem vagyunk a parlamentben, hanem a törvényszéken. Brudariu erre így felelt:

— En itt a kötelességemet teljesítő ügyvéd és nem képviselő vagyok.

A vádbeszéd során Radulescu ügyész beigazoltnak látta a vádlottak bűnöségét és szigorú ítéletet kért annál is inkább, mert az igazságügyminiszter is érdeklődik a bűnös tisztviselők ügyeiben hozott ítéletek iránt.

Brudariu Adrian védőbeszédében tiltakozik az ellen, hogy az igazságügyminiszter a bíróság hatáskörébe beleavatkozzék. Ő is volt bíró és sohasem rendelet, vagy intézkedés, hanem mindig a törvény és lelkiismerete alapján döntött.

Hangsúlyozta, hogy Popescu esetében közokirathamisításról nem lehet szó, legfeljebb hamis vád foroghat fent. Bottez Demeter védő hasonló szelvényben szólalt fel és szintén felmentést kért. A bíróság rövid tanácskozás után a vádlottakat felmentette azzal az indoklással, hogy a közokirathamisítást nem látja beigazoltnak. Legfeljebb hamis vád képezhetné megítélés tárgyát, de az ilyen címen beadott feljelentést Velosov visszavonta, ennél fogva a vádlottakat fel kellett menteni. Az ügyész az ítélet ellen fellebezett.

Összelapított az autó egy kereskedőt, aki ljedtségében kiugrott a gépkocsiból

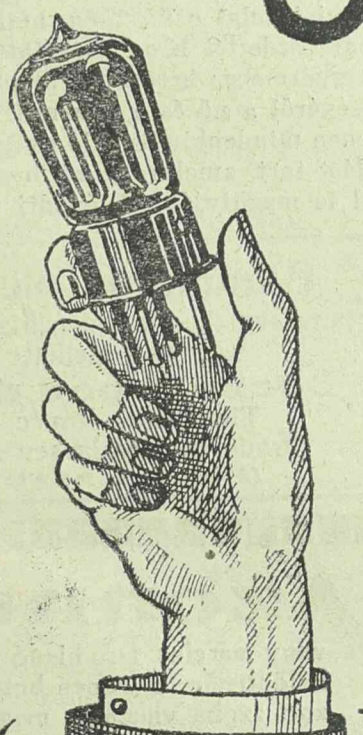
Zilah, február 24.

Az autókatasztrófák száma tegnap halálos kimenetelű szerencsétlenséggel szaporodott. A Zilah határában közlekedő egyik autóbussz utasaival történt a katasztrófa, akiknek egyike életével fizetett. A Varsolez község mellett levő hegytetőn, amelyen keresztülvezet a Szilágysomlyót és Zilahot összekötő országút, játszódott le a szerencsétlenség. Egy szilágysomlyói autóbussz, amely tele volt utassal, éppen felkapaszkodott a meredek úton a hegytető felé, amikor az autóbussz vezető soffőr érezte, hogy a fékberendezés felmondja a szolgálatot. A következő pillanatban a hatalmas súlyt képviselő autóbussz

a meredek lejtőn visszafelé kezdett eseszni. Az utasok között leirhatatlan pánik tört ki és a soffőr a veszedelmes helyzetet úgy akarta megmenteni, hogy az egyre gyorsabban visszafelé zuhanó autóbussz az út mentén haladó töltésnek igyekezett nekivezetni. Ebben a válságos helyzetben Löb Ferenc negyvenöt éves vármezői földbirtokos felrántotta az autóbussz ajtaját és kiugrott az utra. Olyan szerencsétlenül esett el, hogy a töltés az autóbussz közé szorult, amely utóbbi sok mázsa súlyával a szerencsétlen ember testét teljesen összelapította. Az autóbussz többi utasa csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett. Mire Löbnek segítségére siettek, már halott volt.

Kiadó
világos és száraz
szuterén helyiség
utcai bejárattal
Józsefváros, Preyer-utca 19/a
463

RADIO

TUNGSRAM

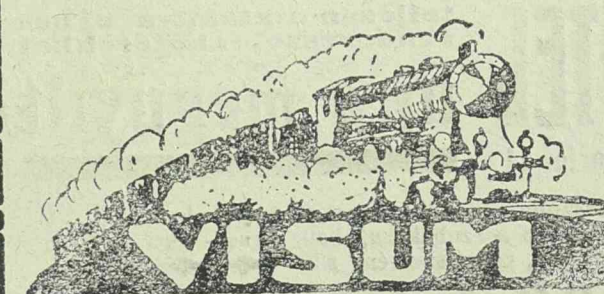
Botránnyhős lett a volt német császár sógora, akit a felháborodott tömeg alaposan megvert

Berlin, február 24.

Zubkov orosz emigráns, aki elvette feleségül a nálánál harmincnégy évvel idősebb Viktoria hercegnőt, Vilmos volt császár nővérét, sokat szeret magáról beszélni. Nemrég motorbiciklin akart gyorsasági rekordot elérni, de baleset érte és a kórházba került. Alig épült fel balesetéből, amikor már azt híresztelte, hogy pilótának képezteti ki magát és a nyáron átrepüli az Atlanti Óceánt. Most pedig egy botránnyal kapcsolatosan írta róla a lapok. Zubkov Sándor egy nagyobb társasággal az egyik tánchelyiségben jelent meg, ahol olyan kihívóan vi-

selkedett, hogy mindenkit megbotránkoztatott. Társaságával pezsgőzött és teljesen lerészegedett. Hajnali három óra volt, amikor távozni készült. Alig állott már akkor a lábán. Kifelé menet a ruhátárban belekötött a személyzetbe és megverte a pikolófiut. Majd mikor a pincérek udvariasan csendre kérték, mindenkit inzultálni akart. A nagy lármára a lokálból kirohantak a vendégek és mikor látták, hogy Zubkov kegyetlenül kinezza a ruhátáros fiut, rárohantak és alaposan megverték. Azután rendőrt hívtak, aki a részeg Zubkovot bekísérte. A rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel és megindítják az eljárást.

VIZUM
és egyéb megbízásokat
Bukarestben és Kolozsvárott leggyorsabban elintéző
PINKERTON-iroda
Temesvár, Szt. György-ter
Telefon 75

Tönkrement az Oste n-féle ékszerárugyár

Temesvár, február 24.

A súlyos gazdasági válság egyre szedi áldozatait. A temesvári törvényszék a múlt héten öt bászai cég ellen rendelte el a csődöt, tegnap pedig újabb csődkérelem jutott el a temesvári csődbírósághoz, amely kérést egy régi temesvári cég vagyoni összeomlását jelenti. Az Ostern Miksa és Fia temesvári ékszerárugyár tegnap a temesvári törvényszék a csődelrendelést kérte maga ellen. A cég bejelentésében előadja, hogy a passzívai két millió leire rugnak, ezzel szemben számbavehető aktívája alig van. Az Ostern Miksa cég a nehéz gazdasági helyzet áldozata lett. A háború utáni időkben alakult a gyár, Ostern azelőtt ékszerészület tulajdonosa volt a Belvárosban. Eleinte virágzott a vállalkozás, későbbben azonban pénzügyi nehézségek tornyosultak a gyár működése elé és kénytelen volt meg lehetőségen magas kamattal kölcsönt felvenni, sőt társulni is. A tartsas viszonyból kifolyólag bűnvádi eljárás is indult meg a cég tagjai ellen, de azt később beszüntették. A törvényszék elrendelte a csődöt és tömeggondnok Cioflec Viktor ügyvéd lett.

A nemzetiség kérdése a diákoknál honatjai gond

Bukarest, február 24.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen napirend előtt Episcopescu kormánypartii kéri, hogy Putnamegyében a németek által lelétt parasztek özvegyeinek és árváinak nyugdíját folyósítsanak. Joa nitescu D. vizsgálót kért a bukaresti fogház alapja ügyében, egyben kérte a czernovici bíróság ügymenetének gyorsítását. Xeni kormánypartii kérdezte a külügyminisztert, igaz-e az a hír, hogy Magyarország a szentgotthardi csempezett hadianyagot megsemmisítette. Duce a külügyminiszterhelyettes kifejtette, hogy az eddig beérkezett jelentések szerint a hadianyag megsemmisítése tényleg megtörtént. Attól a pillanattól kezdve azonban, hogy ezt a kérdést a kiséntant többi államával együtt a Népszövetség elé terjesztették, helyénvaló, ha bizalommal várják meg a Népszövetség által hozandó intézkedéseket. Fildermann dr. sürgős interpellációt jelent be az ország pénzügyi helyzetére vonatkozólag. Tatarescu István interpellál ezután az ország légi védelme tárgyában. Reamutat a világháború tapasztalataira és a repülőgépeknek egyre fokozódó jelentőségére. Végül különböző javaslatot tett a román aviatika fejlesztése érdekében.

A szenátus tegnapi ülésén Dimetriu közlekedésügyi miniszter válaszolt Deleanu szenátornak a dunai hajózás biztosításáról szóló beszédére. Horia Carp kimutatást kért a középiskolai és főiskolai hallgatókról nemzetiség szerint, mert ebben a kérdésben interpellációt akar beterjeszteni.

REICHARD GYULA
műbutor-kárpitos
Timișoara III, Rezső-utca 13
TELEFON: 22-13
Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. (124)

Hírek

A színésznők

és színészek Párisban vallásosak lettek. Néhány nap óta van kápolnájuk és van hivatalos miséjük is: a Saint-Honoré városrész Oltári Szentség kápolnájában mondják vasárnaponként a színészek miséjét.

Erről az eseményről megemlékezve a Journal des Débats kiemeli, hogy az idők megváltoztak, a színészek a háború után vallásosakká váltak. A katolikus színészek szövetsége, melynek kezdeményezésére történt a vasárnapi mise, díszelnökévé választotta Dubois bibornokot, Páris érsekét és Gilet, a domokosok rendfőnöke mondja a misét, s gyóntatja a színésznőket és színészeket.

Amikor az első misét mondták, a kis kápolna egy párisi színház előcsarnokához hasonlított, telistele volt színészekkel, akiket a közönség naponta tapsol. Ezt a misét a háborúban elesett színészek lelkiüdvéért ajánlották föl és Roussel tisztelendő atya celebrálta. Az ünnepi beszédet Gilet tartotta, aki hangsúlyozta, hogy a művészet és vallás között nincs semmi ellentmondás, sőt egymást támogatják és erősítik.

A színészek miséjén megjelenik az előkelő társaság is, akárcsak a bemutatón: a kápolna mindig zsúfolt, szinte helyet se lehet kapni. Mise után a színészek és a molesztarok autogramot osztogatnak.

Miklós herceg hazaérkezett. Bukarestből jelentik: Miklós királyi herceg tegnap délelőtt megérkezett a fővárosba. A pályaudvaron Bratianu miniszterelnök, Duca és Dimitriu miniszterek, továbbá Nicoleanu rendőr-főnök fogadták a herceget.

Nyugalomba vonul a bukaresti hadtestparancsnok. Bukarestből jelentik: Popescu tábornok a bukaresti második hadtest parancsnoka április elsején nyugalomba vonul. Utóda valószínűleg Panaitescu tábornok, vezérkari főnök helyettes lesz.

Mátyás. Ma van szent Mátyás napja. Mátyás napja a néphitben századok tapasztalata nyomán mint időjárás fordulópontra szerepel. Azért hívják jégtörő Mátyásnak, mert a nép szerint ezen a napon megszabad a tél hidegét és következik az enyhébb idő. Az idei télén át elég hidegben és fagyban volt részünk. Még most is erősen benne vagyunk a didergésben. Itt az ideje hát, hogy Mátyás kezébe vegye napugarakból készült csákányát és azzal széttördelje a jéget.

A miniszterelnök nem utazik külföldre. Bukarestből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint Bratianu Vintila miniszterelnök a parlamenti ülésnek befejezése után március tizenötödikén külföldre utazik, hogy személyesen folytassa le a stabilizációval kapcsolatos tárgyalásokat. Ezzel szemben a Viitorul kommunikét közöl, amely teljesen fantasztikusnak mondja a miniszterelnök külföldi utazásának hírét.

Mit hoz Anghelescu a kisebbségeknek. Bukarestből jelentik: Tegnap délelben minisztertanács volt, amely Lupu munkaügyi miniszter által a munka védelméről készített javaslatot elfogadta. A javaslat ma már a szenátus elé kerül. Lupu miniszter ezután ismertette a munkakodex alapelveit és a minisztertanács elhatározta, hogy a javaslat végleges megszövegezésére bizottságot küld ki. Anghelescu közoktatásügyi miniszter bejelentette, hogy a jövő héten befejezti a középiskolai oktatásról szóló javaslatot. Az érdekeltek által annyira várt lakbérleti törvény kérdése nem képezte a tegnapi minisztertanács anyagát.

Az irredenta imakönyvek. Újvidékről jelentik: Mária Polixénia, az irredenta tartalmu imakönyvek forgalomba hozásával gyanúsított zárdafőnöknő ellen Novák Tomislav vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot. Az összes ügyiratokat áttette az ügyészséghez, amely dönteni fog, vajjon emel-e a vizsgálat adatai alapján a zárdafőnöknő ellen a vádat.

Halálát érzi Ghandi. Bombayból jelentik: Mahatma Gandhi, a nagy hindu tudós, aki néhány év előtt még erősen foglalkozott politikával is, bizalmas baráti körben kijelentette, hogy érzi halálának közeledését. Megjósolta, hogy halála március 12-én fog bekövetkezni. Barátai a közlés óta mély lehangoltságban élnek.

MEGNÉZTE MÁR Vadler Jenő képkiállítását a Cioban-palotában?

A miniszterelnök a diákzavargások ellen. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila miniszterelnök tegnap az egyetemi városok hatóságaihoz körren deletet intézett, amelyben felszólítja a hatóságok vezetőit, hogy az esetleges diákzavargásokkal szemben a legnagyobb eréllyel járjanak el és azokat a rendelkezésekre álló eszközökkel akadályozzák meg. Bratianu Vintila a jövőben semmiféle rendező intézkedést sem hajlandó eltérni.

Lilian Rauschel ekszentrikus, balet és spicctáncművész a Royal-kávéházban.

A Temesvári Dalkör február 29-én este nyolc órakor a Scholler-féle vendéglőben tisztújító közgyűlést tart.

Visszatartott csődtömegmondok. Cioflec Viktor ügyvéd, a törvényszék a Link és Klein cég csődtömegmondokává nevezett ki, erről a tisztségéről lemondott. A törvényszék Préda Péter dr. ügyvédet nevezte ki Cioflec helyébe csődtömegmondoknak.

Hűtlen banktisztviselők. Budapestről jelentik: Annak idején megírtuk, hogy Sajo József, a Nemzeti Bank főellenőre, Létay Ferenc főfelügyelő, Szakács Lőrinc pénzbiztos és Vaszi József albiztos a megemmisítésre szánt régi bankjegyeket ellopták és a banknál újra beváltották. A törvényszék tegnap tárgyalta a letartóztatott bankalkalmazottak perét. Saját harmadfélévi fegyházra, Szakácsot és Vasziat egyenként tizenhárom hónapi börtönrre ítélték. Létay, aki időközben megírta, a tébolyában van.

Nem kapott pénzt a városi tanácsos. Bukarestből telefonálják: A főváros tanácsa elhatározta, hogy bünyádi feljelentést tesz rágalmozás miatt Adelsstein, a bukaresti mintavásár területén levő Lunapark bérlője ellen. Adelsstein ugyanis állítólag úgy nyilatkozott, hogy egy városi tanácsosnak két millió lelt volt kénytelen igény, hogy megkaphassa a szórakozóhely koncesszióját.

Nem tárgyalják a kultuszreformot. Bukarestből telefonálják: Az Adeverul jelentése szerint a kultuszreformnak a parlament elé való terjesztését felmerült nehézségek miatt elhalasztották. Lapedatu kultuszminiszter ugyanis igen intranzigensnek mutatkozott.

A Lloyd Tavernában az új műsornak óriási sikere van. Yvette és D'Any teljesen új műsort hoznak. A néger-duett apacsszáma világszenzáció. Jesmam Berné és Pap Nusi szólószámaikkal nagy tapsot aratnak.

Mesedélután. Március 4-én, a jövő hónap első vasárnapján Kőrö Pál a gyermekek részére a gyárvarosi katolikus ifjúsági egyesület Tigris-utca 6. számú helyiségében nagyszabású mesedélutánt rendez. Színrekerül két mulatságos egyfelvonásos gyermekdarab, azonkívül lesz mese, tánc, ének és egyéb mulatságos szórakozás.

Földrengés Jeruzsálemben. Jeruzsálemből táviratozzák: Tegnap este fél nyolc órakor rendkívül heves földrengés volt érezhető, amely ugyanolyan erősségű volt, mint az elmúlt év július havában jelentkezett földrengés. Az okozott károkról még nem érkeztek jelentések.

A letartóztatott bankvezérek. Megírtuk, hogy a fizetésképtelenné vált aradi Egyesült Bank vezérigazgatóját, Káron Aladárt, György Ignác cégvezetőt és Éles Géza dr. elnökgazgatót letartóztatták. A letartóztatási végzés ellen mindhárom a temesvári ítélőtábla mellett működő vádtanácshoz felebbezték, amely tegnap Calignescu táblabíró elnöke mellett tárgyalta az ügyet. A vádtanács döntését hétfőn délelben hirdeti ki.

Don Juan meghívója aranyos címekkel invitálja Temesvár közönségét arra az érdekes előadásra, amelyet Fekete Tivadar, a Lloyd-klub nagyszínházban, március 4-én este vasárnap, tartani fog. Az író olyan irodalmi fegyverrel ül a felolvasó-asztalhoz, amit már eddigi előadásaiban is ösztön és melegen ismert el Temesvár publikuma. Témája: a spanyol inkvizíció Don Juanjától egészen a mal film Rudolf Valentinojáig minden férfi, aki nőt hódít. Izgalmas koldozások lesz Fekete Tivadar jövő vasárnapi felolvasása, amelyre meghívókat Löblnél lehet előjegyezni.

A pápa indexre tette D'Annunzio műveit. Rómából jelentik: A pápa a bibornokok, valamint Róma plébánosai útján azt az utasítást adta, hogy a szentbeszédekben helyezték a főszólyt arra, hogy a hívek egészséges olvasmányokon épüljenek és ne olvaszanak tiltott műveket. Ez különösen most helyénvaló — mondja a szent-széki utasítás — amikor egy irónak némely művét diszkidálásban akarják közreboesátani. Egy íróét, aki tagadhatatlanul nagy tehetség, fényes szellemi tulajdonságai vannak és alkotó fantáziája elvitázhatatlan, de sűrűn tesz tanubizonyságot istentelenségéről és erkölestelenségéről, XI. Piusz pápa ezzel kétségbevonhatatlanul D'Annunzio utal, akinek műveiből állami támogatással Milanóban a közeljövőben diszkidálás fog megjelenni.

Hat éves zongoraművész. Schuller Károly Heinz mindössze hat esztendő erdélyi fiú, aki fiatal korára már elismert zongoraművész. Tavaly több nyilvános hangversenyt rendezett, ebben a szezonban Bukarestben egymásután két hangversenye lesz, utána pedig Románia nagyobb városáiban rendez önálló esteket. Schuller Károly Heinz március folyamán Temesvárott is ad hangversenyt.

Sikkasztás egy vasuti pénztárnál. Brailából jelentik: A vasuti pénztárnál nagyszabású sikkasztásnak jöttek a nyomára. A brailai ügyészség eréllyel folytatja a nyomozást.

Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztató (Conducatorul prin Timisoara).

AZONOS A MUNKÁS ÉS MUNKAADÓ ERDEKÉ. Londomból jelentik: A szakszervezeti főtanács több oldalról támadásoknak van kitéve, mert a munkaadók szövetségével békétárgyalásokat kezdett. A szakszervezeti tanács, most kijelenti, hogy nem híve a forradalmi intézkedéseknek és a munkaadókkal azért kezdte meg a tárgyalásokat, mert tudja, hogy a munkásoknak érdeke a munkaadókkal való együttműködés. Ez pedig sokkal inkább elérhető békés tárgyalásokkal, mint forradalmi megmozdulásokkal.

Harc a benszülöttekkel. Londomból jelentik: Az újzélandi szigetek törzsei régóta elégedetlenek az angol uralommal és állandó ellenségeskedést tanúsítanak. Az angol kormány felhívta a törzsfőnököket, hogy tárgyalják meg kölcsönösen a vitás ügyeket és a benszülöttek kívánásait. A törzsfőnökök azonban az ajánlatot elutasították. Több sziget kormányzója a zavargó benszülöttekkel szemben távirattalag kért segítséget.

INGYEN LÁTHATJA a legazobb képeket a Cioban-palotában rendezett képkiállításán.

Nikkel tárgyak és finom acélárúk, lakásdíszítési dolgok leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

Inge, Welles, Anni Guloveds, Luci Dimilrescu, a Royal-kávéházban.

Tengerbe zuhant autóversenyző. Newyorkból jelentik: A Daxton-beashi híres strandpályán Trocker autóversenyző kísérleteket végzett, hogy Campbell rekordját megjavítsa. Átmenetileg háromszázhatvanöt kilométeres sebességet is elért. Az egyik kanyarultnál azonban váratlanul a tengerbe zuhant. Azonnal mentésre siettek és a versenyzőt súlyos sérülésekkel partra hozták. Sikertült az autót is kihuzni, de a jármű az esés következtében teljesen összetört.

Szabdlábra helyezik a letartóztatott nagybeeskereki orvost. Nagybeeskerekről jelentik: Megírtuk, hogy az ügyészség letartóztatta Kleits János dr. nagybeeskereki orvost, mert azzal vádolták, hogy tiltott műtétet végzett egy nőn, aki az operációba belehalt. A letartóztatás ellen fellellyamodott és a vádtanács kimondotta, hogy százezer dinár kaució ellenében szabdlábra helyezi.

Megölte a villanyáram. Újvidékről jelentik: Vaszovics Ráda bádogosegéd az újvidéki kaszárnya tetőzetén az esővízesatornát javította. Munkájában egy drót akadályozta, melyet félretett. A drót a villanyáramvezetékhez ért és a szoronszerűen munkát agyonuitotta. Az erős áram Vaszovics balkezéről teljesen leégett a bőrt és a húst úgy, hogy azon csak a megsebesedett csont maradt meg.

Az alkohol a nő életében. A temesvári Good Templar rend Salvator páholyában (Gyárvaros, Bázány-utcai elemi iskola) e hó 27-én, hétfőn este 8 órai kezdettel Kovács Ödön dr. nő-és gyermekgyógyász Az alkohol jelentőségéről a nő és a gyermek életében címen mindenkit érdeklő nyilvános előadást tart, amelyre a közönséget ezutal is meghívják. Belépődij nincs.

Bámulatos olcsó

butorokat készít kedvező fizetési feltételek mellett

Dóczy Árpád műasztalos

Timisoara-Rónac,

Strada Dr. Marinescu 10.

(Állami iskola mellett) (425)

Azonnal

vagy március 1-re kiadó egy különbejáratu szépen butorozott szoba villamos megálló mellett.

Ajánlatokat

„2000” jelige

alatt a kiadóhivatal továbbít.

GRAND HOTEL

BUKAREST, Calea Victoriei 11.

250 szoba, fürdőszoba, állandó meleg és hideg víz, központi fűtés, telefon a szobákban, hall, olvasó- és íróterem, bar, fodrász, páncélszekrény stb.

Szobák 200 leitől kezdve

teljesen átalakítva, új berendezéssel és butorokkal

ujra megnyit

A TOTOK A CSEHSZLOVAK KÖZTARSASAG ALKOTMANYANAK A MEGVALTOZTATASAT KOVETELIK. Pozsonyból jelentik: A tót néppárt képviselőinek és szenátorainak klubja T u c a Bóia egyetemi tanár elnöklétével Póprádon értekezést tartott, amelyen olyértelmű határozatot fogadtak el, hogy a klub mielőbb nyújtson be kezdeményező javaslatot a nemzetgyűlés elé, amely az alkotmánytörvénynek az autonomista program értelmében való megváltoztatását célozza.

Eltörnek a Resica-sínek. Bukarestből jelentik: A galaci vasuti üzemeltetési igazgatóság jelentette az igazgatóságnak, hogy Muncel állomásán lefektetett sínek, amelyeket tavaly a Resica-művektől kaptak, allg egy évi használat után eltörték. A vezérigazgatóság a galaci üzemeltetési igazgatóságnak írtja Curenul — már több ízben más vasuti üzemeltetési igazgatóságtól is kapott jelentést, hogy a Resica-műveknél készült sínek nem bírnak kellő ellentálló képességgel.

Közbenjárás egy felmentett prefektus érdekében. Bukarestből jelentik: A nagyváradi diákkongresszus alkalmával lezajlott események következtében a kormány L o b o n t i u Emil dr. prefektust felmentette állásától. Tegnap a nagyváradi zsidó hitközségek és a kereskedelmi és iparkamara kiküldöttel tisztelegtek D u c a belügyminiszternél, akit arra kértek, haszon oda, hogy a régenstanács ismét Lobontiu Emilt nevezze ki bihari prefektusnak. A küldöttség tagjai kifejtették, hogy a prefektus működésével mindenkor meg voltak elégedve és a diákkongresszuson történt zavargások nem a prefektust torhelték. Ugyanakkor megjelent Duca belügyminiszternél Lobontiu volt prefektus, aki közbenjárta, hogy a kormány utálja ki a nagyváradi zsidó hitközségeknek a megígért segílyt.

"The 2 Hardings" világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

Újabb horvát kulturális sérelem. Zágrábból jelentik: A zágrábi tudományegyetemnek több professzorából álló küldöttsége jelent meg a mi nap kihallgatáson a belgrádi kultuszminiszternél, hogy tiltakozásukat jelentse be az egyetem több fakultásának törvényes megszüntetése ellen. A miniszter sajnálkozását fejezte ki, hogy a horvátok ebből a kérdésből is politikumot csinálnak. A horvát sajtó ezzel szemben azt állítja, hogy a miniszter állásfoglalása komolytalan, mert a fakultások megszüntetése igenis, elsősorban politikai kérdés. Az Olasz, Radiésék lapja, amely pedig nem a leghizelgőbb hangon szóközt megemlékezni a volt magyar uralemről, most leszögezi, hogy a magyarok mindig tiszteletben tartották a horvát kulturális intézményeket és egyetlen esetben sem igyekeztek azokat megrövidíteni, vagy megszüntetni.

Elkapta kezét a körfürész. P o s t á s Balázs husz esztendő nap számos motoros fürésznél dolgozott. Favágás közben a körfürész elkapta jobb kezét és súlyosan megsebesítette. A mentők első segílyben részesítették és beszállították a kórházba.

A Lloyd Taverna igazgatósága mostantól teljesen új februári műsorral kedveskedik. A régi tagokon kívül február hó tizenhatodikától kezdve naponként fellép Nagel Katinka balletáncosnő, valamint Jeantte d'Oswald. Mindketten a legjobb külföldi kabarészinpadok csillagai, Nagel Katinka pedig már régi ismerőse a temesvári közönségnek. A zenét a kiváló Marian Muntean jazzband szolgáltatja. Elsőrendű ételek és italok, olcsó kávéházi árak, figyelmes kiszolgálás.

A nyughatatlanok

Írta: Bibó Lajos

Tihamér valami kellemetlen ügyből kifolyólag még a tavasszal lemarházott valakit és becsületsértési pörbe keveredett. De mert a két első tárgyalást, amelyre a törvényes következmények terhe mellett meg volt idézve, elaludta, a kérdéses nap reggelén dektív jelenik meg a lakásán és könyörtelenül kihuzza ágyából, hogy a tárgyalásra elővezesse. A detektív hivatalosan átadja Tihamért a bírónak, azután eltávozik. Amikor ez megtörténik, a bíró azt mondja Tihamérnak:

— Menjen ki. Majd szólitani fogjuk.

Ejnye, de goromba ember, mondja magában Tihamér és kimegy a folyosóra.

Olyan a kép, mintha zsibvásárt ábrázolna. Legalább kétszáz ember ácsorog körülötte, mások lötnak, futnak, zaj, láрма, zsivaly.

Azt mondja egy habzósájú fiatal ember egy természetes asszonyságnak:

— Nézze, Kucseráné, utoljára figyelmeztetem, hogy béküljenek.

A hatalmas asszony — a szépanyja Kinizsi Pálnak lehetett az arája — ránéz a kis cinege, irattáskás emberre és összevonja a szemöldökét.

— Béküljenek ki — folytatja engedékenyebb hangon a cinege. — Értse meg, elvesztjük a pört és csúnyán rá fog fizetni az esetre.

Az asszony megmozdul:

— Megmondtam már, hogy nem. Nem békülök. Inkább fizetek.

— De hiszen maga sértette meg.

— Én nem sértettem meg. Én csak azt mondtam, hogy rongy, cafat. Ez pedig igaz.

Eppen szólitják őket. Izgalom remeg át rajtuk és bevonulnak a terembe. Elölök, hátul a felperes. Egy szeplős, sovány, kalapos asszony.

A cafat.

Két férfi hadonászik az egyik ajtó előtt. Ugy jár a kezük, mint a motolla. Az arcuk meg réngatózik. Egy nő is van velük. Az csitítja őket, persze csak kézmozdulatokkal.

Olyan vadul gesztikulálnak és úgy viasorgatják a fogukat, mint a fenévadak. Valaki elárulja, hogy süketnémák, pörösködnek, mert összevesztek és csúnyán megsértegették egymást. Az egyik, a szöke, lecsirkefogozta a barnát, a másikat.

Érdekes. Hát süketnémánál is lehet.

Jelentkezzenek a sziguranéán. A rendőrprefektura épületében működő sziguranca felkéri az alant felsorolt egyének hozzátartozóit, hogy felvilágosítás céljából sürgősen jelentkezzenek a sziguranéán. L u n a Eufrosina, született Temesvárott, jelenleg bécsi lakos, T ó t h Hedvig született 1869-ben Bruckban, jelenleg Bécsben lakik, de temesvári illetőséggel bír, G r ü n w a l d Emánuel született 1885-ben Temesvárott, jelenleg Franckfurtban lakik, T e l e n Franciska született 1879-ben Temesvárott, jelenleg neudorfi (Ausztria) lakos W e c k s e l m a n Walter született 1879-ben Bécsben, Norvizadon lakik, de temesvári származású, valamint M a r t i n Jakab született 1880-ban Temesvárott és állandó lakhelye Bécs.

ÉLETHŰ PORTRÉK temesvári ismert személyiségekről díszítik Vadler Jenő képiállítást a Cloban-palotában.

Az egyik teremben tárgyalás folyik. A panaszos egy molett hölgy. Testvérek között is megvan 120 kiló. A varrónőjével van baja, mert elrontotta a ruháját.

— Nem lehetne az ügyet békés meg egyezéssel elintézni? — kérdi tőlük a bíró.

— Ha megfizeti a káromat — szuszogja a kövér panaszos.

— Nem fizetek semmit — feleli a varrónő.

A bíró nem tud hirtelenében igazságot tenni, hát így vágja ketté a gordiuszi eszmót:

— Tessék kérem felvenni a ruhát, majd megnézzük, hogy csakugyan olyan rossz-e, mint ahogy nagysád állítja.

A kövér kimegy s öt perc múlva begurul, mint a bajadér. Újjatlan, elöl, hátul mélyen kivágott, térdig érő selyemruhában.

Nem lehet nevetés nélkül ránézni. Sőt. Egyenesen háborzongató. A ruha úgy feszül rajta, hogy szinte csikorog.

— Hát mi ennek a ruhának a baja? — kérdi tőle a bíró.

— Bő. Lóg rajtam, erősít.

— No jó. Öltözzék át — szól a bíró. Aztán kihirdeti az ítéletet.

A ruha — jó.

Lassn kiürül a folyosó. Tizenkét óra felé már csak az ügyvédek szaladgálnak. Végre Tihaméra is rákerül a sor.

Husz cigarettát szívott el idáig, a melle szur, a gyomra émelyeg, a lába, meg a dereka elzsibbadt az állásban és a várekozásban.

Ugy áll a bíró elé, mint egy megtört apagyilkos.

— Beismeri? — kérdi a bíró.

— Mindent beismerem... — rebegi Tihamér, csak hogy már szabaduljon.

— Szóval a marha és gazember kifejezést valóban használta.

— Használtam.

A másik fél már vallott, kihallgatják a tanukat is s a bíró két órákor kihirdeti az ítéletet.

Hogy az ügyet átteszik a felsőbb bírósághoz. Tihamér kitámolyog. Mit csináljon? Hát annyit kell neki szenvedni azért a bitangért.

S másnap, vasárnap délután a kávéházban már együtt ülnek.

Még egy tárgyalás? Nem. Inkább kibékültek.

Eltűnt a gondjára bizott gyermekkel együtt. Megirtuk annak idején, hogy a temesvári német konzulátus gondjaiba akarta venni egy német állampolgárnőnek Temesvárott hagyott gyermekét, aki A n d r e o v i c s Irma Kereszt-tér 3. szám alatti lakosnőnél volt gondozásban. Mint hogy azonban Andreovics Irma vonakodott a gyermeket kiadni, a német konzulátus a bírósághoz fordult, amely kötelezte Andreovics Irmát, hogy a gyermeket adja ki és egyben gyámot is rendelt ki. A konzulátus erre el akarta a gyermeket hozatni, azonban meglepetésére megtudta, hogy Andreovics Irma a gyermekkel együtt eltűnt Temesvárról.

Kigyulladt petroleumszonda. Newyorkból jelentik: A Humble Oil Refining Company petroleumszondája kigyulladt. Három dokk fellobbant. Edig mintegy huszonegy halottról tudnak. A hőség mérföldekre érezhető. Az oltás tehetetlen.

MARCIUS ELSEJÉN új előfizetési hónap kezdődik, amikor olcsó pénzért nemesak korán délelőtt megkaphatja újságját a legfrissebb hírekkel, hanem regényt is. Aki most előfizet március elsejére, annak a kiadóhivatal a hónap végéig i n g y e n k ü l d i a lapot. Az előfizetők még abban a kedvezményben is részesülnek, hogy havonta egy a p r ó h i r d e t é s t i n g y e n közölhetnek a lapban. Aki most előfizetnek, a régi előfizetőkkel együtt résztvesznek abban a sorsolásban, melyet március hatodikán rendezünk. A nyertes utalványt kap, mellyel március hónapban bármikor h á r o m n a p o n á t t e l j e s e n i n g y e n l a k h a t i k Budapesten a Park szállóban. A szállóban légfűtés van, állandó meleg és hideg víz és a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben fekszik úgy, hogy a kocsiköltséget is megtakarítja. Slessen azért mindenki előfizetni, mert ha a szerenese kedvez, úgy már március hatodikán nyerhet ilyen szállodautalványt.

Lopott az elboesátott inas. Grega Ferenc mehalai pékmester a Hadzsi-utca 34. számú házában levő egyik kamráját felfeszítve találta. Ebben a kamrában tartották inasai ruháikat és egyéb holmijukat. A kamrából hiányzott az egyik tanonc új ruhája, azonkívül egy ezüst óra a hozzávaló láncsal és némi készpénz. Az elvitt új öltöny helyett a helyszínén hagyott a betörő egy rongyos ruhát, amelyben Nikola Péter elboesátott inas tulajdonára ismertek. Miután így bizonyosnak látszik, hogy a betörést Nikola Péter követte el, Grega megtette ellene a feljelentést a rendőrségen, amely megállapította, hogy Nikola Péter Teregovára utazott a szülőhöz.

"2 Costas" akrobatikus táncospár utcléphetetlen szenáció a Royal-kávéházban.

MIELŐTT PORTRÉT RENDEL. nézze meg Vadler Jenő képiállítást a Cloban-palotában.

A lugosi kamara. Tegnap Lugosra érkezett C i o c u l e s c u Radu, volt temesvári kamarai fogalmazó, aki jelenleg a kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségének titkára, hogy a lugosi új kereskedelmi és iparkamarának március hó másodikára kitűzött alakuló közgyűlését előkészítse. A kamara elnökének C o r n e a n Kornél dr. volt prefektust szemelték ki, mellette G r ü n h u t Géza lenne az egyik alelnök. C r a i n i c e s c u Kornél az előkészítő bizottság elnöke tegnap benyújtotta a lugosi törvényszékhez a jelölőívet és amennyiben más jelölés nem érkezne be, ezt a listát egyhangúlag megválasztottának jelentik ki. A jelöléseket következőképpen ejtették meg. Az első bizottságba jelölték Cornean Kornél dr., Grünhut Gézá és Lapadatu Józsefet. A második bizottság jelöltjei Kókay Lajos, Barsan Péter, a harmadikba Crainicescu Kornél és Conciatu János, a negyedikbe Barbu József és Jakob Péter, az ötödikbe Novacescu Miklós és Popovici Anrél, a hatodikba Rusalín Miklós, Lerca György és Grünbaum Sámuel, a hetedikbe Popescu Agripa, a Resica-művek új vezérigazgatója, Patyánszky Elemér és Schramm Nándor, a nyolcadikba Ciorel Mitrofan és Stan Pál kerültek. Az egyes bizottságokban gyéren nyertek képviselőt a resicai, oravcai karánsebesi és orsovai kereskedők, de Bozovics, Teregovai és Boksánbánya sincsen képviselve, ami máris elégedetlenséget kelt. A választás után a lugosi kamara megalakultnak tekinthető és megkezdte működését.

Ügyeljen az „OLLA” GUM...? OLLA névre mert csak az valódi

Közgazdaság

A Timisiana-Bank

1927. évi üzleteredménye

Timisvar, február 24.

A „Timisiana“-bank igazgatósága Cosma Aurel dr. volt miniszter, in tezei elnökösége alatt megtartott teljes igazgatósági ülésben meganapi totta az intézet 1927. évi mérlegét vala mint az 1927. évi üzleteredményt. A mérleg és veszteség-nyereségszámla az intézet további erőteljes fejlődéséről es mobilitásáról biztosít tanuságot. Az üzleti forgalom 1927-ben egy millió lei hiány huszonkét milliódat tett ki. Az intézet által kezelt összes aktívák 689,888.312 lei összeget képviselnek és mintegy százötvenmillió lei emelkedést mutatnak az 1926. évi állapottal szemben.

Az intézetnél betétkönyvecskére elhelyezett összegek, az 1926 december 31-ki 269,938.585 lei állaggal szemben 1927 dec. 31-én 325,114.661 leire emelkedtek és így ötvenöt millió leivel gyarapodtak, amely körülmény az intézettel szemben változatlanul megnyilvánuló bizalomnak örvendetes jele. Az összes betétek folyószámlabetéttel együtt pedig: 1927. év végén 360,131.477 leit tett ki.

Az összes vagyoneértékeknek és kihe-lyezéseknek reális értékelése után és a megfelelő belső leírások és tartalékok eszközölése után, az 1927-es üzlet-év 15,266.304 lei tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság a március hó 28-ára összehívandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy osztalékképpen bruttó 14% fizetessék ki, viszont a kétes követelések tartaléka és a rendes tartalék a kedvezőtlen gazdasági viszonyokra való tekintettel ez évben kivételesen 6,450.000 leivel gyarapittassanak, miáltal a kimutatott készpénzbeli tartalékok összege a tekintélyes ingatlan tartalékokon kívül mintegy harminc millió leire fognak emelkedni. A nyereség felosztási javaslattal a Timisiana igazgatósága mint legelső terezen a pénzintézetek között, javasol kisebb osztalékokat, amely lépésével követésre méltó jó példával akar szolgálni.

Letétbe helyezendő részvénytőke. Bukarestből jelentik: Pénzügyi körökben híre jár, hogy a kormány olyan tervvel foglalkozik, amely a részvénytársaságokat érzékenyen sújtaná. Arról van ugyanis szó, hogy rendeletet fognak kiadni, amely a részvénytársaságokat kötelezi, hogy részvénytőkájuknek negyed részét a Banca Nationalánál letétbe helyezék. Az ügy állítólag összefüggésben áll a külföldi kölcsönnel. A kormány a részvénytőke huszonöt százalékának letétbe helyezését törvényben akarja kimondatni és azzal indokolja meg, hogy ez a részvényesek érdekében történik. A letétek után nem fognak kamatot fizetni.

AZ OLASZ LIRA STABILIZÁLÁSA. Milánóból jelentik: A Corriere della Sera értesülése szerint a minisztertanács véglegesen megállapította az aranylira paritását. Ez a dollárhoz viszonyítva 19 és pedig olyképpen, hogy a felsőpont 19.10, az alsó pont 18.90.

Bánáti Német Bank R.-T. Temesvár. A Bánáti Központi Kereskedelmi R.-T. a napokban tartotta 8. évi rendes közgyűlését, amely a mérleg jóváhagyása után az alaptőkének 10 millió leire való felemelését és az eddigi cégnek „Bánáti Német Bank R.-T.”-ra való megváltoztatását határozta el. Ezen tranzakciókkal kapcsolatban Burger Jakab és Burger Ferenc az igazgatóságból kiváltak és helyükbe az alaptőkeemelésben résztvevő tőkés csoport képviselőiben Róth Dezső dr., Schmidt Mihály, Boleantu Valér, Seiler Antal, Fritz Mihály, Schmidt Ádám, Schrauder György és Reiszter Antal urakat választották be az igazgatóságba. Ügyvezető igazgatónak Reiszter Antal ur, a Sváb Keresk. és Iparbank volt vezérigazgatóját nevezték ki. Az intézet hivatalos helyisége Piata Unirei (Losonci-tér) 1. szám alatt a Losonci-és Hunyadi-utca sarkán van.

A szociális biztosítás törvénye. A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgató-tanácsa február hó huszonhatodikán, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a kamarai székház tanácstermében ülést tart. A tárgysorozat a következő: A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. A szociális biztosításról szóló törvénytervezet megvitatása. A kamarai választók névjegyzékének felülvizsgálása. A lugosi kamarai ki-rendeltség ügye. A temesvári mezőgazdasági kamara delegáltjainak kooptálása. Esetleges indítványok.

Csehszlovákia felemeli a sertésvámokat. Prágából jelentik: A csehszlovák kereskedelmi miniszteriumban ál-

litól azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a sertések behozatali vámját felemelik. A legutóbbi években ugyanis különösen Romániából és Lengyelországból olyan nagymérvű volt a bevétel, hogy az a csehországi tenyésztők érdekeit veszélyeztette. Ugy Romániából, mint Lengyelországból évente több száz ezer sertést szállítottak Csehszlovákiába. Ha tényleg keresztülvizsít a bevételi vámek felemelését, akkor ez az intézkedés rendkívül súlyosan érinti a romániai ekszportőröket, akik így nem igen tudnak majd versenyezni az olcsóbb lengyel sertéssel.

nagy a zenei részek, B e g o v i c Emil pedig a táncok betanítását vezette. A Temesvári Magyar Dalár méltán lehet büszke műkedvelőire, minden tekintetben szép előadást vasárnap este megismétlik

Berlini kamaraopera. Megirtottabb berlini kamaraopera legközelebb Temesvárra érkezik. A vendéjátékok március elsején kezdődnek négy napig tartanak. Március 2-án nem lesz előadás, ellenben 4-én délután és este tartanak egy-egy előadást. A műsoron szerepel Moza Zaideja, Pergolesi operája, a Guny feltékenység, továbbá Gluck két operája. A becsapott kádi és a Ravalányok. A jegyek árúsítását már megkezdte az Occident színházi irod-

A katolikus ifjúsági egyesület műkedvelői a színházban. A gyárvarói katolikus ifjúsági egyesület műkedvelői vasárnap délután az új városi színházban előadják Csepregy Ferencnek a Sárga csikó című népszínművét, amelyet nagy siker és telt nézőtér mellett kétszer játszottak már saját helysükben. A darab zenei részeit az egyesület saját zenekara kíséri. A délutáni előadást mérsékelt helyárok mellett tartják, hogy az előadás látogatását minél szélesebb rétegeknek tegyék lehetővé. Az egyes nagyobb szerepeket Ott Stefi, Mészáros Juliska, Rosenzweig Irén, Kopácska Pál, Megyeri József, Rittinger Imre, Rosenzweig Jaki játszik. Jegyek elővételben Gyulai János dr. Városház-utca 3. szám alatti ügyvédi irodájában kaphatók.

Mulatság

A Tiszti Kaszinó álarcos és jelmezbálja. Szombaton este megy végbe a Tiszti Kaszinó összes termeiben a magyaránny álarcos és jelmezbál. A bál védnöke Prodan János temesvári vezénylő tábornok. A mulatság az idei farsang legelőkelőbb báljának ígérkezik. Kezdeté este fél tizenegy órakor.

Az Autóklub teacstélye március hat negyedikén délutáni félhat órakor lesz. Az estélyt a vezetőség a klub helyiségeiben rendezei és azt tánc fejezi be.

Somér bál műsorral. Óriási előkészületek, nagy érdeklődés és a rendezőség körültekintő és agilis munkája előzik meg a somérok és someretek műsoros táncestélyét, mely szombaton este az Ipari Munkaadók Szindikátusának helyiségeiben lesz. A rövidre szabott nagyszerű műsoron kívül számos meglepetés és elsőrangú jazz zenekar fog a közönség szórakozásáról gondoskodni. Aki tévedésből nem kapott még meghívót, azt 22-89 telefon számmal reklamálja meg.

Sport

A Gloria kerékpár és motorkerékpár egyesület közgyűlése most volt és azon a napirend letárgyalása után a tisztikar a következőképpen alakult meg: Tiszteletbeli elnökök: G r e d i n a r i u Emil, H o r v á t h Lajos. Elnökök: F a u r Liviusz, W i e n e r Mór dr. Alelnökök: Schuber János, Balassa Adolf, Schuster Gusztáv, Rakip Ramis. Ügyvezető-elnök: K a t z k y Antal. Sportigazgató: Lambert Ferdinánd. Háznagy: Krachtusz Ottó. Főtitkár: Körmeny Károly. Péztárnok: Késjár János. Orvosok: Sugár Tibor, Kovács Ödön, Gerenday Sándor. Motorszakosztály elnöke: Kudelich Jenő. Kerékpárszakosztály elnöke: Krachtusz Ottó. Női szakosztály elnöke: Cocan Jánosné. Pénzügyi és propaganda szakosztály: Lambert Ferdinánd. Azonkívül a husz tagból álló választmány.

Színház

Ujra magyar szó

hangzott fel tegnap este a színházban

Temesvár, február 24.

Ünnepe volt tegnap este Temesvár magyarságának. Összegyűlt az új városi színházban a magyarság, hogy jelen legyen, amikor első ízben hangzik fel a magyar szó, a magyar ének az új színpadról. A fényes, ragyogó nézőtérén zsufolásig megtelt széksorokból figyelt a közönség a Temesvári Magyar Dalárda derék műkedvelői gárdájának előadására. A darab, mely színrekerült, operett volt. Kedves, kerekded meséjét ötletesen irta meg K á l m á n Andor. Pattogó, daltamokban gazdag muzsikáját G y ö r i Emil szerzte. Két temesvári szerző állott ezzel a munkával a nézők elé, akik elismeréssel gyönyörködtek a pompás munkában.

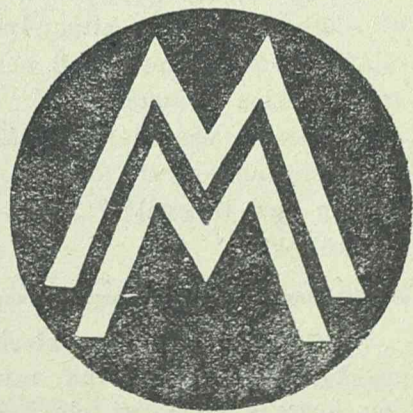
Ami magát az előadást illeti, arról a legteljesebb elismerés hangján kell szólni. Amit ez a gárda végez, az már nem dilettantizmus, az már igazi, hivatott művészet.

Lelküket átfűti az a kulturmisszió, melyet teljesítenek és ez ad szárnyat tehetségüknek. A két főszerepet, melyek körül a esekemény forog, F a r a g ó Erna és C s e r m á k Lajos játszották. A primadonna és a bonviván szerepe volt az övék és feladatukat ugy énekben, mint játékban fényesen oldották meg. U d i e z k y Lyubica és S z e g e d y Rezső ad-

ták az operettek második szokványos párosát, akik a szubrett és táncos komikus szerepében kiválóan, mulattatóan állották meg helyüket. R o s e n z w e i g Irén egy vénkisasszony. S t a i e s Dusan egy nevelő szerepében elsőrangú komikus pár voltak. Ugyancsak hozzájárultak a kacagáshoz alakításaikkal K o n l e c h n e r Gizi, R o s e n z w e i g Jaki és R e i c h a r d t Alajos. A többi szerepben nagyszerűen egészítették ki az együttest Bizám Géza, Loch István, Kohn Miksa, Keszler Rezső. A darabban több remek csoportjátécot produkáltak, melyeket elismerésre méltó igyekezettel szépen lejtettek Sántha Vini és Piri, Kesik Kamilla, Bogma Duci, Nádra Icu és Lóri, Malonyai Piri, Váralyay Lucsi, Köhler Baby, Fazekas Manci, Pálffy Eszter, Racsó Kató, Michel Mici, Schönberl Klári és Szegedy Rezső.

A közönség valamennyi szereplőnek sokat és kitartóan tapsolt, nem egy ének és tánc megismétlését kényszerítette ki.

Nem mulaszthatjuk el, hogy ezen a helyen elismeréssel szóljunk azokról, akiknek érdeme a darab betanítása. B a k o s László mint rendező hozzáértésével heteken át buzgón dolgozott s a siker legnagyobb része az ő nevéhez fűződik. I r s a y Nándor kar-

A
LIPCSEI
MINTAVÁSÁR

a világ legkedvezőbb bevásárlási forrása és Európa legnagyobb árumintavására. Ezerhátszáznál több árucsoport Huszonegy ország tizezer cége a legjobbat és legtekéletesebbet állítja ki.

Mintavásár 1928 márc. 4—10-ig

Technikai és építési vásár márc. 4—14-ig.

Textilvásár márc. 4—7-ig.

Cipő- és bőrvásár márc. 4—7-ig.

Felvilágosítást nyújt:

Leipziger Messeamt, Leipzig és Angerbauer Jenő tb. megbízott

Temesvár, I. Str. Gen. Praporgescu 3. ; Tel.: 70

pró hirdetések

Egy szó ára három lei, vasárnap betűvel öt lei. Legkisebb próhirdetés harminc lei, áskeresőknek tíz szóig huszár.

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az első előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közzétehetnek egy tíz szóig terjedő próhirdetést. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Házasság

30 éves izraelita hugomat 200 ezer lei hozománnyal férjhez adnám biztos jövedelmű 35 éves férfihoz. Fényképes ajánlatokat „Kereskedő” jelzőre a kiadóba kérek. (378)

Alkalmazás

Vidéki rövidúru kereskedés megbízható segédet keres, aki a kirakattervezéshez is ért. Cimeket „Vidék” jelzőre a kiadóba kérek. (379)

Allást keres

Idősebb molnár, több évi gyakorlattal, lehetőleg vidéki malomban állást keres ápr. elsejére. Cimeket „Molnár” jelzőre a kiadóba kérek. (378)

Lakás

Elegánsan bútorozott, különbejáratú szobát keresek úri családnál március elsejére Belvárosban, Józsefvárosban vagy Erzsébetváros központjában. Cimeket „Főúti zivise” jelzőre a kiadóba kérek. (22)

Egy szobás lakás március elsejére kiadó. Érdeklődni: Grünwald, Zöldpázsit utca 23. (417)

Szinosan bútorozott szoba azonnal kiadó. Cimeket a kiadóhivatalba kérek. (313)

Bútorozott szoba konyahasználattal kiadó, ugyanott egy souterain lakás. Cim a kiadóban. (489)

Motorkerékpár

Javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Eladó házhelyek olcsón, részletfizetésre kaphatók. Erzsébetváros, Királyutca 19. Faragó (419)

Szállítható favágó motorfűrészt veszek. Részletes ajánlatok Mágory, Ujzentes küldendő. (416)

Egy nikkelezett gyermekkocsi és egy Czeiler-féle kéziműgörlő eladó. Hunyady ut 5. I. em. 9. (515)

Függő és álló lámpák olcsó kiárusítása Láng Valynál, Temesvár, Hitelbankpalota. (514)

Különféle

Weindörfer József piros igazolványa és egyéb iratai elveszték. Kéri a rendőrségen leadni. (505)

Gépszijakat a helyszínen is szakszerűen javít Elki szij- és csatorkészítő (a Sörgyárral szemben). (186)

Házhelyek havi 400 leies részletfizetésre kaphatók. Erzsébetváros, Josika-utca 4, jobbra. Délután 2-3 óra között. (288)

Hercegnő és cigány szerelme

16 Erre visszatért saját lakosztályába és egyik szobából a másikba sietett és ott folytatta a keresést, a lázas kutatást a felesége után.

Igy nyitott be aztán saját dolgozószobájába. Nem telt bele pár perc és az íróasztalon megpillantotta a levelet, melyet a felesége hagyott ott a számára.

Feltépte a borítékot és pár pillanat alatt keresztülfutotta a néhány sort.

Mikor a levelet elolvasta, mélyet sóhajtott. Aztán jobb kezével eltakarta a szemét, majd némán leült az egyik karosszék ölébe.

Körülbelül egy órán keresztül teljes mozdulatlanságban ült. Aztán fáradtan, megtörtén felemelkedett és a telefonhoz ment. Felemelte a kagylót. Felhívta ügyvédjét.

— Halló! Ön az, Laroche ügyvéd ur? Ne haragudjék, hogy ilyen késő este zavarom. Nagyon kérem, hogy egy mulhatatlan és fontos ügyben azonnal keressen föl.

Laroche volt a herceg esaládjának régi ügyvédje. Nemesak mint jogi képviselő szolgált a családot, hanem annak mindenkor igaz tanácsadója és barátja is volt.

Nem telt bele félóra és az ügyvéd már ott állott a herceg szobájában. A két férfi kezét fogott, a herceg helyet mutatott Laroche-nak, aztán átnyújtotta neki a felesége levelét.

— Érthetetlen talány előtt állok. A feleségem elhagyott, pedig nem szolgáltattam rá okot. Hígyje el, Laroche, hogy tiszta szívemből szerettem mindig a feleségemet, körülvettem rajongással és minden kívánságát a szemémből igyekeztem kiolvasni. És mégis itt hagyott. Olvassa el, kérem, különben a levelet, melyet számomra írt.

Laroche elolvasta a levelet, aztán nyugodt hangon csak ennyit mondott:

— Herceg ur, hogy őszinte legyek, ki kell önnek jelentenem, hogy ezen a dolgon nem lepődtem meg. Sőt be kell vallanom, hogy én ezt vártam. Hogy világosan fejezzem ki magamat, hozzá kell tennem, tisztában voltam, hogy ez előbb-utóbb be fog következni, csak nem számítottam rá, hogy mégis ilyen hamar.

— Mit mond? Maga tudta, hogy ez be fog következni?

— Igen, herceg ur. Ugyanis hiszlek magamnak azzal, hogy bizonyos mértékig emberismerő vagyok.

— És? — És elejétől fogva többször ismételtettem magamnak, hogy a házasság, melyet ön herceg ur, Ward Klárával kötött, nem lesz szerencsés házasság. Mert, hogy ez a házasság egyben boldog is legyen, arra egy pillanatig sem mertem gondolni. Természetellenes kötés volt az, melyet ön, herceg ur, a közismert nemesen és fennengőlködő férfiu ezzel az amerikai nővel kötött.

— Miért mondja azt olyan metsző gunnyal, hogy a feleségem amerikai nő? Hiszen valóban amerikai.

— Herceg ur, az amerikai nők majdnem mind felületesek és kalandos természetűek. Miért lett volna éppen Ward Klára kivétel? Miért? Hiszen mielőtt a herceg ur felesége lett volna, még az európai újságok is tele voltak vele, hogy mi mindent csinált, csak hogy beszéltessen magáról. Tud-

tam jól, hogy kalandos vére nem fog lehiggadni és hogy még nagy kellemetlenséget hoz hercegségedre. Ez most sajnos bekövetkezett.

— Lehet, hogy magának igaza van, Laroche. De ha ezerszer is igaz, az most mellékes, mert most egészen másról van szó. Arról van szó, ügyvéd ur, hogy mit tegyek? Mit kell tennem. Nem akarok róla lemondani. Érti?

Az ügyvéd megfontoltan válaszolt:

— Én a magam részéről csak azt tudom hercegségednek tanácsolni, hogy szedje össze egy kicsit férfias akaraterejét és várja be nyugodtan, amíg hirt kap Ward Klára tartózkodási helyéről, azután pedig hatalmazzon fel engem, hogy az ön nevében beadjam ellene a válópórt.

— Nem, nem, azt nem teszem. — kiáltott a herceg felindultan — becsületiszavamra mondom, hogy nem adom be ellene a válópórt. Nem adom vissza a szabadságát. Azt akarom, hogy egyszerűs mindenkorra hozzám legyen láncolva.

— Ahogy parancsolni méltóztatik, herceg ur. Mindazonáltal megjegyezni bátorodom, hogy attól tartok, hogy még egyszer igen kellemetlen lesz önnek ez az elhatározása.

Az ügyvéd azután némi szünet után kérdezte:

— Hogyan állanak a hercegnő vagyoni viszonyai, herceg ur? Van neki tényleg annyi vagyona, hogy nem kell attól tartani, hogy valaha még önrre szorul?

— Hiszen, ha a hercegnő anyagilag nem volna független, akkor aligha eselekedte volna meg azt, amit tett. Nagy vagyon felett rendelkezik. Az óriási hozomány, amelyet az apja, Ward Tilburn newyorki milliomos vele adott, a hercegnő nevére van elhelyezve a Credit Lyonnaise intézetben és azzal a hercegnő mindenkor szabadon rendelkezhetik.

— Tudja hercegséged, — kérdezte azután az ügyvéd — hogy kiesoda az a férfi, akinek társaságában a hercegnő elhagyta Páris?

— Fogalmam sincsen róla, meg vagyok azonban győződve, hogy az valami társaságbeli, előkelő férfi lehet. Hej, csak megtudjam hamarosan, kiesoda a feleségem esábitója? Párbanjára hívnám és a pisztolyom esőve elé állítanám. Meg kell tudnom, hogy kiesoda az a férfi. Laroche, önt bizom meg azzal, hogy ezt részemre megállapítsa. Kezdje meg a nyomozást. Ne takarékoskodjék a költséggel. Küldjön akár tíz detektívet a feleségem nyomába. De tudakolja meg nekem, hogy merre jár a feleségem és hogy ki az az ember, aki miatt engem elhagyott.

Laroche kijelentette, hogy megértette a feladatát és annak eleget fog tenni. Azután mélyen meghajtotta magát a herceg előtt és eltávozott a palotából.

IX.

Nyole nap mult el, amikor Laroche ügyvéd ismét megjelent a herceg előtt.

Szinte megijedt, amikor Chimay herceg arcába nézett. Nyole nappal előbb még a herceg magas kora dacára is friss, férfias külsővel bírt. Az arca rózsás, ragyogó volt. Most azonban egy teljesen megtört aggastyán benyomását tette.

(Folyt. köv.)

Téli vasuti menetrend.

(Érvényes október 15-től.)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:

Bukarest felé személyv. éjjel	12.—
Arad felé személyvonat reggel	4.25
Radna felé vegyesvonat reggel	5.24
Báziás felé személyvonat reggel	5.55
Zsombolya felé vegyesvonat reggel	6.20
Arad felé személyvonat reggel	6.25
Resica felé személyvonat reggel	6.30
Perjámos-Valkány vegyesvonat reggel	6.45
Bukarest felé gyorsvonat reggel	7.50
Arad-Nagyvárad felé sz. v. d. e.	8.05
Gyér felé vegyesvonat délelőtt	8.20
Nagyszentmiklós—Csanád sz. v. délelőtt	8.35
Buziás felé vegyesvonat reggel	7.47
Bukarest felé személyvonat d. e.	9.40
Jugoszlávia—Keresztes délelőtt	9.50
Zsombolya—Szeged felé sz. v. d. e.	11.10
Zsombolya felé szimplon délután	12.15
Arad felé gyorsvonat délután	12.17
Resica felé gyorsvonat délután	12.20
Arad felé személyvonat délután	1.55
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	2.—
Radna felé vegyesvonat délután	2.15
Perjámos felé vegyesvonat d. u.	2.30
Valkány felé vegyesvonat d. u.	2.30
Karánsebes felé személyvonat d. u.	2.40
Nagyszentmiklós felé személyvonat délután	3.45
Csanád felé személyvonat d. u.	3.45
Resica felé személyvonat délután	3.50
Báziás felé személyvonat d. u.	5.00
Bukarest felé személyvonat d. u.	5.10
Keresztes—Jugoszlávia felé v. v. délután	5.30
Gyér felé vegyesvonat délután	5.30
Bukarest fele szimplon délután	6.45
Arad felé személyvonat délután	7.50
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	7.55
Bukarest felé gyorsv. d. u.	9.50
Zsombolya felé gyorsvonat éjjel	10.57
Arad felé gyorsvonat éjjel	11.10

Erkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyvonat éjjel	3.30
Bukarestből személyvonat reggel	5.40
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	6.15
Gyérről vegyesvonat reggel	6.25
Nagyszentmiklósról személyv. reg.	6.50
Csanádról személyvonat reggel	6.55
Resicáról személyvonat reggel	6.51
Keresztes—Jugoszlávia vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsvonat reggel	7.15
Buziásról személyvonat reggel	7.40
Aradról gyorsvonat reggel	7.55
Báziásról személyvonat reggel	7.57
Radnáról vegyesvonat reggel	7.58
Karánsebesről személyv. reggel	7.45
Perjámos—Valkány vegyesv. reg.	7.45
Aradról személyvonat reggel	8.00
Bukarestből gyorsvonat reggel	8.05
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	8.15
Bukarestből személyvonat reggel	10.41
Bukarestből szimplon reggel	11.55
Arad—Máriaradnáról sz. v. d. u.	12.05
Buziásról személyvonat délután	1.05
Gyérről vegyesvonat délután	1.25
Keresztes—Jugoszlávia vegyesv. délután	4.15
Aradról személyvonat délután	4.27
Zsombolyáról vegyesvonat d. u.	4.45
Báziásról személyvonat délután	5.25
Resicáról gyorsvonat délután	5.—
Radnáról vegyesvonat délután	6.05
Aradról gyorsvonat délután	6.15
Zsombolyáról szimplon délután	6.25
Nagyszentmiklósról sz. v. d. u.	6.30
Csanádról személyvonat délután	6.35
Resicáról személyvonat délután	7.25
Bukarestből személyvonat d. u.	7.55
Buziásról vegyesvonat délután	7.45
Perjámos—Valkány vegyesv. d. u.	7.45
Aradról személyvonat este	10.—
Bukarestből gyorsvonat este	10.45
Zsombolya—Szeged sz. v. este	11.45

Déli Hírlap

1928 FEBRUAR 25

LEGUJABB

IV. ÉVF. 45. SZAM

A gyűlölködés uralma nem alkalmas nemzeti problé- mák megoldására

Budapest, február 25.

A magyar képviselőházban még mindig a numerus clausus módosítási javaslatának vitája folyik. Tegnap Gömbös Gyula beszélt és megállapította, hogy a numerus clausus, amelyet magyar fajvédelmi törvénynek neveznek, nagy harcot provokál. Ebben a harcban a zsidó képviselők már eddig is száz százalékban vettek részt, míg a keresztények részéről csak kevesen. Szerinte ezen a téren fordított numerus clausus állott be.

Sándor Pal szavaira válaszolva készségesen elismeri, hogy vannak hős zsidók is, vannak a zsidók között sokan olyanok, akik a háboru előtt, alatt és után derekasan viselkedtek.

Majd így folytatta:

— Amikor 1920-ban megszavaztuk a törvényt, azt abban a szándékban tettük, hogy a forradalom tapasztalatai alapján olyan törvényt hozzunk, mely a magyar faj védelmét biztosítja. A numerus claususból sohasem csináltunk felekezeti kérdést, mert úgy én, mint pedig politikai elvárataim mindig azt tartottuk, hogy mindenki ott üssze a maga Istenét, ahol akarja. Csak azt akartuk elérni, hogy a vezető pozíció a magyar fajé legyen, mert ezt kívánja az ország gazdasági érdeke is. Azért szükséges, hogy ezt a kérdést magyar problémává avassuk. Ha Bleyer Jakab német képviselő elismeri, hogy a németység ebben az országban nemzetiesség, akkor ismerje el ugyanazt a zsidóság is. Kívánatos, hogy mindnyájan éljünk békében egymás mellett.

Őszintén bevallom, hogy nem vagyok demokrata és pedig azért, mert nincsen demokrácia. Ha az lenne a demokrácia, hogy a magyar nép mindennapi kenyere biztosítva lenne, akkor demokrata lennék.

Azt akarom, hogy Magyarországon a magyar értelmi arisztokrácia uralkodjék. És kijelentem, ha a magyar jövődöt csak diktatura útján lehet megvalósítani, akkor helyeslem a diktaturát.

Gömbös aztán még kijelentette, hogy nem igaz, mintha Magyarországon elnyomnák a zsidókat. Az egyetemeken a törvény szabta hat százalék helyet tíz és fél százalék zsidó hallgató van.

Fábián Béla beszélt azután és kijelenti,

hogyha az országban gyűlölködés uralkodik, akkor nincsen idő az igazi magyar problémák tárgyalására. Ma már nem érdeke az országának a numerus clausus.

Klebsberg kultuszminiszter válaszolt azután a vita során elhangzott beszédekre. Azt mondja, hogy intenciói mindig politikamentesek voltak. A numerus claususnak tisztán szociálpolitikai célja volt és a módosítás is csak szociálpolitikai okokból történik. Egy kuriai döntés állítólag felekezeten mondja a zsidókat, de ha van törvény, amely a zsidókat fajnak deklarálja, az ellen a kuria nem tehet semmit.

Ha a zsidóság tényleg faj, akkor a fajtól lehetetlen kikeresztelkedéssel szabadulni.

Az egyetemeket utasítottam, hogy a kikeresztelkedetteket ne számítsák a zsidók közé.

Ha a javaslat nem is teljesíti mindenben a zsidók kívánságait, mégis nagy haladás a multtal szemben. Itt közöm azt is, hogy a jogi karon be akarom hozni a kötelező hallgatást. És még egy clausust akarok behozni, a tehetetlenségét. Ezért be fogjuk hozni az első évben a rostaszigorlatot. A törvény revízióját csupán egy külpolitikai szempont tette szükségessé és pedig az, hogy az utódállamoknak ne szolgáltassunk ürügyet arra, hogy az elcsatolt területek magyarságával rosszul bánjanak. A keresztény közeosztálynak lehetővé kell tenni a tanulást, azért egy millió pengőt irányoztunk elő ösztöndíjakra. Végül kijelentette, hogy nem lenne bölcspolitika az, amely a zsidóságot jelentő nagy anyagi és erkölcsi erőket kikapcsolná a nemzet testéből.

Kiváltak a pincérek a temesvári egységes szakszervezetből

Temesvár, február 24.

Tegnap délután tartott gyűlésén megalkult a bányási pincérmunkások szervezete és az egységes munkásszervezetből kilépve csatlakozott az amsterdami internacionáléhoz tartozó országos szakszervezeti tanácsához. Ez a lépés Brassóban és Nagyváradon már megtörtént, más városokban pedig most van folyamatban. A kilépés okait Pirovsky Károly szakszervezeti titkár a következőképpen vázolta: — Igen nagyok voltak a tagdíjak és minimális a segély, a pincérmun-

kásság elite-munkásság és nem dobhatja magát oda a forradalmosítás azon formájának, mely a meglévőnél nagyobb nyomorba süllyeszti a munkásságot. Egyetlen kötelesség volt csak, a fizetés. A forradalmi demagógia, amely felülről akar diktálni a munkásságnak, esődt mondott, mert nem proletárdemokrácia az, hol nem alulról, a munkásság széles rétegeiből érvényesül a demokratikus akarat. Diktatura érvényesült a munkássággal szemben, tudatlan elemeket állítottak oda a nagyszerűen képzett pincé-

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzon.

Zürichben a lei 3'18 Párisban 15'55

Temesvári magánárfolyamok 1928 február 24-én reggel:

Angol font: 796-796'50-796'50, dollár: 163 163'25-162'75, dinár: 288 külföldi, 283 belöldi, 283 effect, hollandi forint: 65'95 65'90-65'85, francia frank: 6'45-6'46-6'46, olasz lira: 8'65-8'64-8'72, cseh korona: 4'85-4'84'5-4'74, német márka: 39-39'5-39'5, osztrák schilling: 23-23'05-23-, magyar pengő: 28'60-28'58-28'62, svájci frank: 31'39-31'44-31'51.

munkássággal szemben. A Moszkva felé sóhajtozók azon gunyos állítás, hogy „sárga szervezet“, egyenesen neveltséges. Közel husz millió nagy-szerű elite-munkás van az amsterdami szervezetben. Nem diktálhatnak — mint a régi szervezetben volt — forradalmi események régi kipróbált, becsületes gondolkozású munkásoknak.

Három szavazat kivételével az országos megjelentek, akik a temesvári pincérség többségét képviselik, kimondták az elszakadást és a fent említett szakszervezet megalakulását. Kimondták azt is, hogy a vendégipari munkások nemzetközi szövetségétől felvételt kérnek, hogy ilymódon e hatalmas világszervezet tagjaivá lehessenek. A tisztikar következőképpen alakult meg. Elnök Fischhof Sándor. Alelnökök Zóna Árpád és Tóth Árpád. Pénztárnok Szilágyi Frigyes. Ellenőrök Eisler és Repits. Választmányi tagok: Radu, Leinwald, Hirsch, Meskó, Arvay, Paaky, Hentz, Gergen Izsák, Milkauer, Bizmacsekne, Joan, Friedmann, Deák, Bata és Fried.

Félti

európai üzletelt az
Unió

Newyork, február 24.

Johns George szenátor nemrég Magyarországon járt és tapasztalatairól a San Louis Postdispatch című újságban, amely az Egyesült Államok középső részének vezető orgánuma, vezércikket ír. Kifejti, hogy Közép-európa békéje érdekében jóvá kell tenni azokat a hibákat, amelyeket a békeszerződésekkel elkövettek. Azt mondja, hogy Amerikának érdeke és kötelessége a békeszerződések jóvá-tétele. A felelősséget annakidején enyhítette az a körülmény, hogy a nagyhatalmakat lekötötte a versaillesi békeszerződés. Most azonban semmi mentesség nincsen többé.

A cikkre Borah szenátor terjedelmes levélben válaszol, amelyben többek között ezeket írja:

— Mélységes érdeklődéssel olvastam az ön cikkét. Amióta a békeszerződések sorozatát aláírták, úgy érzem, azóta az igazságtalanságok és bajok egész sorozata zúdult a világra. Ugy látom, hogy Eu ópának addig semmi jövője nincsen, sem kilátása a békére és gazdasági fejlődésre, amíg a békeszerződések az értelem elvekkel nem kerülnek összhangzásba.

OROSZ LESZERELÉSI JAVASLAT. Londonból jelentik: Az oroszok Genfben új leszerelési javaslatot tettek. A javaslat általános érdeklődést keltett.

Mindennap

d. e. 9-1-ig és
d. u. 3-8-ig

megtekinthető

Vadler Jenő

képkiállítása

a Cioban-palotában